

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: BREV TIL: Krieger, Andreas Frederik FRA: Heiberg, Johanne Luise (1864-08-16)

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "BREV TIL: Krieger, Andreas Frederik FRA: Heiberg, Johanne Luise (1864-08-16)", i *Johanne Luise Heiberg og Andreas Frederik Krieger (1. bind)*, Gyldendalske Boghandel Nordisk Forlag, s. 328. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001990098-001-shoot-L0019900980010268.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Johanne Luise Heiberg og Andreas Frederik Krieger (1. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

d. 16. August 1864.

Aften.

Min kjære Ven!

Det stormer i mig og uden om mig i denne Aften, og jeg maa da tale lidt med Dem til Lettelse for mit Sind. Jeg havde gjerne seet Dem i Aften for at berigtige et og andet Ord, som i Aftes forvildede sig over mine Læber. I min s. 329mørke Udtalelse om Menneskelivet og Menneskene trængte sig en Bitterhed frem, som De misforstod. De sagde: „Har jeg gjort Dem noget imod? Jeg synes, De skærer Alle over een Kam.”

d. 17.

Saavidt var jeg i Aftes kommen i min Epistel til min trofaste Ven, da De gjorde mig den Glæde at træde ind ad Døren og skjænke mig Deres Nærværelse, hvortil jeg saa høiligt i Aftes trængte. I Formiddag modtog jeg Deres venlige beroligende Ord. Det er ganske vist, at jeg ikke selv veed, hvad jeg forleden Aften sagde; først Deres Ord til mig gav mig en Forestilling om, at jeg havde sagt stygge disharmoniske Ord. Jeg mærker jo nok paa Alt, at jeg har været uartig og bør have mine Skjænd derfor. Lov mig derfor, at jeg maa faae hvad De har skrevet til mig; maaskee det netop er Skjænd, hvortil jeg trænger, for at Sindet kan komme i Ligevægt, og dog takker jeg, fordi De ikke „nænte” at sende hvad jeg nu beder Dem om. Min egen kjære Ven! ja, jeg tilstaaer det for Dem, at mit Sind har været, og tildeels endnu er, stærkere bevæget, end selv D e aner. Det er ligesom Veemoden svulmende har leiret sig om mit Hjerte, som om det svømmede i Vand, uden at dette har kunnet skaffe sig Luft igjennem Øinene til Lettelse for det beklemte Bryst. Først nu i dette Øieblik, da jeg nedskriver min Tilstand for Dem, har jeg den Glæde at kunne græde, noget hvortil jeg i disse Dage i saa høi Grad har trængt, uden at det har kunnet lykkes mig. Jeg haaber, at dette vil lette mit Sind. Grunden til min Stemning behøver jeg lykkeligviis ikke at forklare Dem. Paa mange Maader er mit Sind blevet ilde berørt i disse Dage. For kun at nævne et Exempel paa hvad der smerter; saa godt som alle mine Venner og Veninder komme mig imøde med de Ord: „Det glæder mig ret, at De har taget den Beslutning.” 1 Treschow, Martensen, Fru Martensen, alle sige de, at det, at jeg ikke mere udøver en Kunst, om hvilken de saa ofte have yttret, i hvor høi Grad de beundrede den, er dem en Glæde. Det klinger jo, som om det, hvorpaa jeg har anvendt mine bedste Kræfter Livet igjennem, var Noget, der ikke var mig værdigt, Noget man maatte glæde sig s. 330over, naar det var tilende. Dette kan jeg ikke taale. Jeg kan jo nok omtrent sige mig selv, hvad Mening der ligger i denne Glæde, men dog støder dette Udtryk mig. Ved Slutningen af en lang Livsbane, udøvet med Kjærlighed, Troskab og Held, synes mig dog, at andre Ord laae naturligere ved Haanden end Glæde over, at det nu var forbi. Ak! De kan svare mig, hvad betyder Menneskenes Ord? De tale uden at have gjort sig Umage eller Uleilighed med at sætte sig ind i den Situation, hvorom de tale; de sige derfor i al lilfærdighed: „Det glæder mig” og overlader os den bittre Reflexion over deres Glæde; de meene det alligevel godt, og hertil bør vi holde os. Efter disse mange kolde Udtalelser tilstaaer jeg, at det ordentlig gjorde mig godt igaar at see den gode Petrines stille Taarer glide ned over hendes gode forstandige Aasyn. 1 „Jeg forstaaer godt,” sagde hun, „at Theatrets Forhold maa gjøre, at De ikke ret kan trives der mere, men hvor er det muligt, naar Sjælen endnu er saa frisk som hos Dem, at De da ikke vil faae Øieblikke, fulde af Længsel og Smerte over ikke mere at kunne udøve, hvad der er blevet en Naturdrift for Dem.” See, hun havde gjort sig den Uleilighed i Kjærlighed at sætte sig ind i mit Sted. Men hvorom alting er, ihvad der end berører mit Sind smerteligt, ligeoverfor Dem, min Ven, burde aldrig mit Sind give sig Luft paa anden Maade, end at det stod klart, at De stod udenfor dem, der bereder mig Smerter. Har jeg derfor sagt stygge, ubetænksomme Ord, saa tilgiv mig min Røde og ansee mig ikke for en Utaknemmelig; Gud er mit Vidne til, at jeg er det ikke mod Dem, min kjæreste, trofasteste Ven!

Deres inderlig hengivne
Veninde.

Min egen kjære Ven!

Paa denne Dag2 maa jeg have Lov til at være Een af de Første, der hilser paa min Ven og bringer ham gode Ønsker. Gid Aaret, der paa Døren banker, maa bringe Dem nye Goder, nye Glæder men især Trøst, Lægedom for de Vunder, det gamle Aar har slaget vort Fædreland, og som min ædle Ven saa smerteligt har følt. Hvad mig angaaer, s. 331da ønsker jeg visselig for min egen Skyld det samme, men at ønske er et Gode, som hos mig, eller rettere for mig, tager meer og mere af; mine Ønsker for mig selv at have antaget Frygtens Karacteer; jeg beder om intet Nyt, kun om at jeg maa beholde hvad jeg har, Deres hengivne Venskab, som jeg og Børnene ikke kan undvære mere. Tak for det gamle Aar! Tak for at De ved nye store Tegn paa Deres Sindelag imod mig end yderligere har knyttet mig til Dem, saa at vi nu virkelig hører og maa høre sammen i ondt og godt, saa længe vi færdes her. Husk, at jeg føler Trang til at være Dem til nogen Nytte; deel Deres Glæder med Andre, men lad mig have Forrettigheden i at deele Deres Sorger, fortie mig dem ikke!

Naar De kommer hjem i Aften fra Vedels, da skal min lille Gave modtage Dem. Seer De, hvor egenkjærlig jeg er? Jeg vil være den Første og den Sidste, der møder Dem paa denne Dag.

Deres inderlig og taknemmelig

Heiberg, Johanne Luise, *Johanne Luise Heiberg og Andreas Frederik Krieger (1. bind)*,

hengivne Veninde.

d. 4. October 1864.